

«Свобода панорами»

«Свобода панорами» — це можливість вільно фотографувати, малювати або знімати на відео твори архітектури та мистецтва, які знаходяться в громадському місці — і публікувати такі зображення чи відео.

Українське законодавство не містить прямих дозволів на відтворення архітектурних творів засобами фотографії, відео чи малювання.

Фактично публікація фотографій більшості радянських будівель чи скульптур і абсолютно всього, створеного за часів незалежності, вимагає дозволу автора. Під цю норму підпадає все: від будівлі Верховної Ради до пам'ятників Тарасові Шевченку чи жертвам Голодомору.

Порушенням закону є публікації світлини будь-де, навіть у соцмережах. Це особливо шкідливо для ЗМІ й держорганів— адже часто для ілюстрування події у якомусь місті використовується наявне фото будівлі, а не самої події.

Цієї заборони часто не дотримуються, але за її порушення можна отримати судовий позов. Наприклад, Василь Бородай, автор пам'ятника «Засновникам Києва», судився за використання його твору на обкладинці тлумачного словника української мови, виданого «Фоліо» (див. справу № 3/109/08).

Наші контакти: Громадська організація «Вікімедіа Україна»

ua.wikimedia.org
facebook.com/Wikimedia.Ukraine
twitter.com/wikimedia_ua
instagram.com/wikimedia_ukraine
wikimediaukraine.wordpress.com

wm-ua@wikimedia.org

Буклет доступний під ліцензією CC BY-SA 4.0
Використані матеріали зі статей розділу Вікіпедії
українською мовою «Свобода панорами»,
«Авторське право»

© & TM Wikimedia® and Wikipedia® —
zareєстровані торгові марки Wikimedia Founda-
tion Inc. Усі права застережені

Що треба знати про Вікіпедію, авторські права, вільні ліцензії та «свободу панорами»

Вікіпедія
Вільна енциклопедія

WIKIMEDIA
УКРАЇНА

Вікіпедія

8-ий за популярністю сайт в Україні, і **єдиний некомерційний із топ-10**.

Сайт переглядають ~ **50 мільйонів разів на місяць**.

85% переглядів — з території України.

Українська Вікіпедія прямує до 1 мільйона статей = **17 місце з 300 мовних розділів**.

У форматі друкованої енциклопедії обсяг Вікіпедії склав би **понад 400 томів**.

Кожні 5 хвилин українською з'являється **одна стаття**.

Близько тисячі користувачів роблять принаймні **5 редагувань на місяць**.

Вікіпедію можуть редагувати усі, і її пишуть волонтери. Причому часто — не професіонали в галузях, про які пишуть.

Одним із ключових правил Вікіпедії є **дотримання авторських прав**. Тому відсутність «свободи панорами» в Україні, накладає обмеження на розміщення світлин та відео багатьох видатних будівель та скульптур.

Матеріали у Вікіпедії публікуються **під вільною ліцензією CC BY-SA 3.0**.

Авторські права

Авторське право призначене захищати зовнішню форму вираження об'єкта (твір, малюнок, збірник, фотографія та інше), тобто їхнє «матеріальне втілення».

Авторське право не може використовуватись для захисту абстрактних ідей, концепцій, фактів, стилів та технік, що можуть бути використані у творі.

За українськими законами, авторське право діє протягом усього життя автора й 70 років після його смерті.

Статті 21—25 Закону України «Про авторське право та суміжні права» передбачають низку випадків, у яких можна використовувати твір без дозволу автора, «але з обов'язковим зазначенням імені автора і джерела запозичення».

Порушення немайнових прав автора називається плагіатом.

Порушення майнових прав автора називається контрафакцією або піратством.

Вільні ліцензії

Ліцензії в авторському праві — це юридична домовленість (договір), що твір можна використовувати на певних умовах. Бувають вільними та невольними.

Вільні ліцензії — дозволяють використання (поширення, модифікацію) творчих робіт навіть із комерційною метою. Можуть передбачати згадку автора.

Під ліцензіями Creative Commons (CC) опубліковано понад 900 мільйонів творів.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів №493 від 12 червня 2019, сайти державних органів виконавчої влади мають бути під вільною ліцензією. Зазвичай це CC BY 4.0 чи CC BY-SA 4.0.

CC BY 4.0: матеріали можна вільно поширювати, змінювати, використовувати (в тому числі з комерційною метою) за умови згадки автора та ліцензії.

CC BY-SA 4.0: те ж саме, але змінені матеріали потрібно поширювати лише під такою самою ліцензією.

